

PATVIRTINTA

Klaipėdos Pauliaus Lindenau
mokymo centro direktoriaus 2022
m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-145

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS PAULIAUS LINDENAU MOKYMO CENTRO MOKINIŲ IŠVYKŲ, TURISTINIŲ ŽYGIŲ, EKSKURSIJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Saugos ir sveikatos instrukcija (toliau – Instrukcija) yra Centro dokumentas, nusakantis mokinių jų veiklos ir elgesio reikalavimus išvykų, ekskursijų, kelionių, turistinių žygių (toliau - turizmo renginių) metu, kad nebūtų padaryta žala mokinių saugai, sveikatai ir gamtai.
2. Instrukcija nusako su mokinių veikla susijusius pavojus ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių, etiketo reikalavimų kiekviename turizmo renginio etape.
3. Mokiniai supažindinami su instrukcija, kuri registruojama klasės, grupės elektroninio dienyno „Saugaus elgesio instruktaže“.
4. Mokiniui, susipažinusiam su šia instrukcija, bet pažeidusiam jos reikalavimus, taikoma drausminė atsakomybė pagal Centre nustatytą tvarką.
5. Turizmo renginio organizatorius arba lydintis asmuo atsako už mokinių supažindinimą su šiomis taisyklėmis.

II SKYRIUS GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI TURIZMO RENGINIO METU. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

6. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, laukiant transporto priemonės (autobuso ir pan.) ar joje. Saugos priemonė – laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų transporto priemonėje (autobuse ir pan.).
7. Traumos ir sužalojimai dėl autoįvykio. Saugos priemonės – pokalbis apie saugų elgesį gatvėse, nuolatinis mokinių stebėjimas išvykos metu.
8. Traumos ir sužalojimai ne dėl autoįvykio. Saugos priemonė – pokalbis apie saugų elgesį kitose aplinkose (skendimas, nudegimas, įgėlimas ir pan.), prevencinės priemonės, nuolatinis mokinių stebėjimas.
9. Skrandžio negalavimai. Saugos priemonė – išankstinis pokalbis apie taisyklingą maisto produktų pasirinkimą išvykai.
10. Saulės smūgis, nušalimai. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirinkti atitinkama apranga ir galvos apdangalu.

III SKYRIUS VEIKSMAI PRIEŠ TURIZMO RENGINĮ

11. Prašymo dėl turizmo renginio, programos ir mokinių sąrašo pateikimas
12. Mokinių supažindinimas su saugos ir sveikatos instrukcijomis (pasirinktinai aptariamos Saugos ir sveikatos instrukcijos V-ojo skyriaus dalys). Instruktažas dėl saugaus elgesio, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimų išvykos metu registruojami klasės elektroninio dienyno „Saugaus elgesio instruktaže“.
13. Direktorius tvirtina programą, dalyvių sąrašą, nustato turizmo renginio vadovo, lydinčių asmenų pareigas.

14. Turizmo renginio vadovas pasirašo mokyklos išvykų, turistinių žygių, ekskursijų saugos instruktažų žurnale.

15. Mokinių informavimas apie išvykimo ir atvykimo vietą, laiką bei renginio vadovo nurodymų vykdymą.

IV SKYRIUS VEIKSMAI TURIZMO RENGINIO METU

16. Visi griežtai laikosi turizmo renginio vadovo nurodymų ir saugos reikalavimų.
17. Nuolat teikiama informacija mokiniams apie atvykimo į punktus laiką, susirinkimo vietas.

18. Stebima, kad mokiniai neatsiskirtų nuo grupės.
19. Esant reikalui skiriamas laikas mokinių maitinimuisi.
20. Esant reikalui suteikiama pirmoji pagalba.

V SKYRIUS SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJOS MOKINIŲ, VYKIMO AUTOBUSU, SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJA

21. Autobuso reikia laukti Centro kieme, o jam atvykus – nebėgti. Įlipant ir išlipant nesistumdyti, laikytis eilės.

22. Laikytis saugaus elgesio taisyklių transporto priemonėse: draudžiama triukšmauti, vaikščioti, iškišti rankas, mojuoti, rodyti gestus kitiems eismo dalyviams, persisverti pro važiuojančios transporto priemonės langą, važiuojant atidarinti duris, išlipus iš transporto priemonės iškart bėgti per gatvę.

23. Šiukšles mesti tik į tam skirtas vietas, nemėtyti jų pro langą.

VI MOKINIŲ ELGESIO MUZIEJUOSE IR PARODOSE INSTRUKCIJA

24. Muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą.

25. Klausytis vadovo pasakojimo visos ekskursijos metu nors ir atrodytų neįdomu.

26. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti gidui.

27. Be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.

28. Jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

VII MOKINIŲ ELGESIO PRIE VANDENS TELKINIŲ INSTRUKCIJA

29. Laikytis maudymosi atvirose telkiniuose, plaukimo įvairiomis vandens transporto priemonėmis taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).

30. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.

31. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.

32. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.

33. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

34. Paplūdimio ir maudymosi ribos vaikams turi būti specialiai pažymėtos. *Gylis* maudymosi vietoje turi būti ne didesnis kaip *0,7 metro ikimokyklinio* amžiaus vaikams ir vaikams,

nemokantiems plaukti. Nuo 0,7 metro iki 1,3 metro – mokyklinio amžiaus vaikams ir mokantiems plaukti vaikams.

35. Maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjuotą dieną, esant ne žemesnei kaip +20C oro temperatūrai, jei vaikai maudosi pirmą kartą. Jeigu vaikai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip +16 C vandens temperatūrai. Maudymosi *trukmė nuo 7 iki 30 min.*

36. Karštomis dienomis vaikai gali maudytis 2 kartus per dieną.

37. Jei grupė turi valčių, jos turi būti parengtos naudoti jas gelbėjimui maudymosi metu.

38. Kategoriškai draudžiama renginio dalyviams nardyti, šokinėti iš valtys ar nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant ar tamsiu paros metu.

39. Kategoriškai draudžiama vieniems dalyviams irstytiis valtimi.

40. Suorganizavęs plaukimą valtimis, grupės vadovas ar plaukimo vadovas (rekomenduojama abiems kartu) patikrina, ar valtys techniškai tvarkingos (yra techninės apžiūros dokumentas), ar yra gelbėjimo priemonės (liemenės, gelbėjimo ratai, virvės ir pan.). Valties šeimininkas turi būti suaugęs žmogus, mokantis gerai plaukti ir apmokytas gelbėjimo būdų, sugebantis techniškai irkluoti.

41. Valtimis galima vežti tik leistiną asmenų skaičių, kuris nurodytas ant valtys borto. Neleistina plaukti toliau kaip 100 metrų nuo kranto. Nemokantys gerai plaukti, prieš sėsdami į valtį, apsivelka liemenes. Kitas gelbėjimo inventorių sudedamas į valtį.

42. Laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų.

43. Laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu ne arčiau kaip 50 m. nuo medynų pakraščių.

44. Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.

45. Laikytis saugaus elgesio taisyklių gamtoje: atsargiai elgtis su aštriais daiktais, nesistumdėti, nelaiptuoti į medžius.

46. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirūpinti atitinkama apranga ir galvos apdangalu. Saulės procedūros sveikiausios iki 11 val. ir po 16 val. Saulės procedūrų metu vaikai turi būti su kepuraitėmis ar skarelėmis.

47. Pasirūpinti tinkama apranga ir apavu.

VIII MOKINIŲ ELGESIO VANDENS PARKUOSE/BASEINUOSE INSTRUKCIJA

48. Susipažinti ir laikytis maudymosi vandens parkuose, baseinuose vidaus taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).

49. Saugumo reikalavimai – laikytis atsargumo priemonių atrakcijų metu.

MOKINIŲ ELGESIO MIESTE, DIDMIESTYJE INSTRUKCIJA

50. Neatsilikti nuo grupės ir vadovo.

51. Pasimetus paskambinti vadovui ar grupės nariams, jeigu yra tokia galimybė.

52. Neturint galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.

53. Jeigu išvykos dalyvis tiksliai žino grupės buvimo adresą, galima kreiptis į policijos pareigūnus, jei jie yra netoliese, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą. Kategoriškai atsisakyti nepažįstamų žmonių siūlomoms pagalboms.

54. Eiti per gatvę su visa grupe tik tam skirtose vietose (pėsčiųjų perėjose, degant žaliajam šviesoforo signalui).

55. Eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra – kelkraščiu, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį. Eiti tvarkingai, nesistumdant. Pastebėjus, kad kas nors skuba, pasitraukti į šalį.

56. Buitines atliekas mesti į tam skirtas vietas.

MOKINIŲ ELGESIO LEDO ARENOJE, NUOTYKIŲ PARKE INSTRUKCIJA

57. Įvertinti savo čiuožimo ant ledo gebėjimus, laikytis saugaus atstumo nuo kitų čiuožėjų.
58. Laikytis instruktorių nurodytų reikalavimų.

MOKINIŲ ELGESIO VARŽYBOSE INSTRUKCIJA

59. Laikytis saugaus eismo, elgesio viešoje vietoje reikalavimų.
60. Vykdyti varžybų organizatorių nurodymus.
61. Be vadovo leidimo nepasišalinti iš varžybų vykdymo vietos.
62. Vykimo į varžybas metu būti drausmingiems.
63. Varžybų metu pasijutus blogai informuoti vadovą.

MOKINIŲ ELGESIO KELIAUJANT LAIVAIS IR LĒKTUVAIS INSTRUKCIJA

64. Prieš kelionę laivu. pasirūpinti asmenine vaistinėle.
65. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir laivo įgulos ar palydovų reikalavimų
66. Visos kelionės metu būti drausmingiems ir mandagiems.
67. Pasijutus blogai, pranešti grupės vadovui.
68. Be vadovo leidimo negalima pasitraukti iš grupės.
69. Visur ir visada būti punktualiems, atidžiai klausyti grupės vadovo nurodymų ir juos vykdyti.
70. Nelipti į lėktuvą ar laivą, kol nepasakys, kad leidžiama lipti.
71. Būtina atidžiai išklausti keleiviams teikiamą informaciją, nurodymus kelionės metu ir juos vykdyti.
72. Draudžiama lakstyti, bereikalingai vaikščioti laive ar lėktuvo salone, garsiai kalbėti, garsiai juoktis ar triukšmauti.
73. Reikia būti drausmingiems, kultūringiems, paslaugiams savo grupės nariams, pagyvenusiems žmonėms, seneliams ir neįgaliesiems, mažiems vaikams, aptarnaujančiam personalui laukimo salėse kelionės metu.

MOKINIŲ ELGESIO KONCERTE, TEATRE INSTRUKCIJA

74. Laikytis drausmės ir kultūringo elgesio taisyklių renginių metu. .
75. Nesėdėti renginyje su striukėmis ar paltais, jeigu patalpa yra šilta.
76. Renginio metu nevalgyti, nevaikščioti, nekalbėti, nekelti kitokio nereikalingo triukšmo.
77. Neišeiti iš renginio jam nepasibaigus, o jeigu yra būtinybė išeiti anksčiau, būtina prieš renginį informuoti grupės vadovą.
78. Renginio metu privaloma išjungti mobilųjį telefoną.
79. Renginyje neatsiskirti nuo draugų.
80. Po pertraukos nevēluoti į antrąją renginio dalį.

MOKINIŲ ELGESIO OLIMPIADOSE, KONKURSUOSE INSTRUKCIJA

81. Vykdyti organizatorių nurodymus.
82. Netrukdyti kitiems olimpiados, konkurso dalyviams.

MOKINIŲ ELGESIO GAMTOJE INSTRUKCIJA

83. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos
84. Nešiukšlinti: popierių, stiklo tarą ar duženas bei kitas šiukšles palikti šiukšlių dėžėse.
85. Jei nėra įrengtų laužaviečių, laužui reikia pasirinkti tinkamą, atvirą vietą.
86. Nepalikti degančio laužo, žarijas užpilti žemėmis ar vandeniui, sutvarkyti laužavietę.
87. Nesilankyti vietose, kur vyksta miško ruošimo darbai.
88. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.
89. Negalima naikinti ir gadinti poilsiaviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, kvartalinių stulpų, riboženklų ir kt.

MOKINIŲ ELGESIO ĮMONĖSE BEI ORGANIZACIJOSE

90. Įmonėje arba organizacijoje kiekvienas dalyvis privalo saugoti įmonės bei organizacijos turtą, neliesti daiktų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo ar lydinčio asmens nurodymų ir pasakojimo.
91. Klausytis vadovo pasakojimo visos ekskursijos metu, nors ir atrodytų neįdomu.
92. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti ekskursijos vadovui.
93. Be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.
94. Jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

VI SKYRIUS

VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

95. Suteikiama pirmoji pagalba.
96. Esant reikalui kviečiama greitoji pagalba, policija.
97. Apie įvykį informuojami konservatorijos vadovai ir mokinių tėvai.
98. Susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičiamas maršrutas arba turizmo renginys nutraukiamas.

VII SKYRIUS

VEIKSMAI PO TURIZMO RENGINIO

99. Mokiniai po turizmo renginio palydimi į atvykimo vietą.
 100. Įvertinamas mokinių elgesys ir saugos bei sveikatos instrukcijos laikymasis turizmo renginio metu.
 101. Turizmo renginio rezultatai aptariami su mokiniais.
 102. Apie pažeidimus (jeigu jų buvo) informuojami tėvai ir vadovai.
-